

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/38/2013
Identifikačné číslo spisu:	2211010267
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Toman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2211010267.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9. októbra 2013, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému L. Q. , pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného L. Q. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5 To 45/2012, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. Q. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 16. januára 2012, sp. zn. 2 T 82/2011, bol obvinený L. Q. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 4. augusta 2008 v čase o 8.50 hod. na ceste II. triedy č. 510 v km 18,0 v smere od obce Nový Život časť Eliášovce na obec Jelka v okrese Dunajská Streda viedol traktor zn. Zetor 5718 e.č.: R., ku ktorému bol pripojený prívies nevybavený smerovými a brzdoými svetlami bez evidenčného čísla, kde v dôsledku nedostatočného venovania sa vedeniu vozidla a nasledovania situácie v cestnej premávke začala s odbočovacím manévrom vľavo v čase, keď bol predchádzaný motocykel zn. Kawasaki ZR 750F e.č.: R. vedeného poškodeným I. W., v dôsledku čoho došlo k zrážke vozidiel, pri ktorej motocykel vrazil do ľavého zadného kolesa traktora, v dôsledku dopravnej nehody vodič motocykla - poškodený I. W. utrpel tieto poranenia: polytraumu, voľnú krv v pohrudničnej dutine vpravo o objeme 200 ml, voľnú krv v pohrudničnej dutine vľavo o objem 300 ml, pohmoždenie pľúcneho tkaniva obojstranne, splývajúce krvné výrony pod vnútornou blanou srdca v ľavej srdečnej komore, zlomeniny VII a VIII rebra vpravo pri chrbtici, vľavo VII-XII rebra v úrovni zadnej až strednej pazušnej čiary s trhlinami pohrudnice a krvnými výronmi pod ňou, malú centrálnu trhlinu sleziny veľkosti čerešne, výrazný krvný výron v závere tenkého a hrubého čreva, voľnú krv v malej panve o objeme 100 ml, výrazný krvný výron v tukovom puzdre ľavej obličky, zlomeninu bedrovej kosti vľavo, zlomeninu horného i dolného ramena lonovej kosti vľavo, priečnu zlomeninu tela pravej ramennej kosti s uhlovou dislokáciou, subtrochanterickú zlomeninu ľavej stehennej kosti so skrátením a motýľkovitým medziúlomkom,

ruptúru štvorhlavého svalu ľavého stehna, početné odierky, edém mozgu, podliatiny pod popľúcnicou obojstranne, traumatický a hemoragický šok a pohmoždenie srdcového svalu, ktorým z dôvodu neposkytnutia okamžitej adekvátnej odbornej lekárskej pomoci dňa 4. augusta v čase o 15.15 hod. v NsP Dunajská Streda podľaohol.

Za to bol obvinenému L. Q. uložený súdom prvého stupňa podľa § 157 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 353 ods. 2 Tr. por., trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a učil skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obvinenému aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokolvek druhu na 4 roky.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd odkázal poškodenú J. W., nar. XXXX, bytom M., okr. R. so svojim nárokom na náhradu škody na občiansko-súdne konanie.

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal odvolanie obvinený L. Q.. Krajský súd v Trnave na základe podaného odvolania rozhodol dňa 13. novembra 2012 uznesením, sp. zn. 5 To 45/2012, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného zamietol, pretože nebolo dôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5 To 45/2012, podal obvinený dňa 19. februára 2013, prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že uznesením odvolacieho súdu došlo k porušeniu zákona.

V písomných dôvodoch dovolania je, podľa názoru obhajoby, rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, v dôsledku čoho bol uznesením Krajského súdu v Trnave nesprávne právne vyhodnotený zistený skutkový stav veci, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, a to v neprospech obvineného L. Q.. Napadnutému uzneseniu sa, okrem iného, vytýka nesprávnosť vo výroku o zamietnutí odvolania obvineného, pričom krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatuje, že sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi prvostupňového súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu tým, že obvinený viedol jazdnú súpravu bez smerovacích svetiel a bez evidenčného čísla, porušil dôležitú povinnosť v mysle dikcie § 138 písm. h/ Tr. zák. Obvinený vytýka odvolaciemu súdu, že tento jednostranne a v jeho neprospech vyhodnotil dôkazný stav a rovnako ako prvostupňový súd neprihliadol na ostatné okolnosti inkriminovanej dopravnej nehody a neposudzoval, ako jednu z možných príčin vzniku kolízie dopravných prostriedkov, nesprávnu techniku jazdy motocyklistu, a teda neposudzoval otázku spolu zavinenia zo strany motocyklistu alebo dokonca otázku primárnej zodpovednosti motocyklistu za vznik nehodového deja.

Dovolateľ v dovolaní obsiahlo hodnotil dôkazy s tým, že súdy nižšieho stupňa sa s výsledkami dokazovania vysporiadali prinajmenšom nedôsledne. V takomto postupe obhajoba vzhliada dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V neposlednom rade dovolateľ vytýka obom súdom nižšej inštancie pochybenie, pokiaľ si tieto nevšimli, že dňa 20. apríla 2011 bolo obhajcovi obvineného Q., zo strany Okresnej prokuratúry Dunajská Streda doručené upovedomenie o podaní obžaloby, čomu malo predchádzať oboznámenie sa obvineného a jeho obhajcu s výsledkami vyšetrovania. Úkon oboznamovania sa s výsledkami vyšetrovania sa vykonal bez prítomnosti obhajcu, hoci obhajca nemal v termíne vytýčenom na oboznámenie sa s výsledkami vyšetrovania, vykázané doručenie upovedomenia o tomto úkone. Pretože obhajca sa o termíne oboznámenia sa s výsledkami vyšetrovania dozvedel až v deň jeho konania, dokonca z hľadiska hodinového a minútového vymedzenia jeho konania, priamo v tomto časovom úseku, má za to, že týmto postupom orgánu činného v trestnom konaní, bolo výraznou mierou porušené právo obvineného na obhajobu. V tomto smere vzhliada dovolací dôvod aj podľa písm. c/ ustanovenia §-u 371 ods. 1 Tr. por.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, ktorý uviedol, že s argumentáciou obvineného v odôvodnení dovolania nesúhlasí, pričom v priebehu trestného

konania nebolo žiadnym spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu. Pretože dovolaním napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné a správne, navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trnave, ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. Dovolanie bolo podané na Okresnom súde Dunajská Streda, t.j. v mieste uvedenom v ustanovení § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por. Keďže v danom prípade sú, podľa názoru obhajoby, naplnené zákonné dôvody na podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por., obvinený L. Q. iada, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Trnave bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 352 ods. 1 Tr. zák., a to v jeho neprospech. Preto navrhuje, aby napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13. novembra 2012, sp. zn. 5 To 45/2012, ako aj rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 16. januára 2012, sp. zn. 1 T 9/2012, zrušil najvyšší súd vo všetkých jeho výrokoch a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným L. Q. nie je dôvodné.

Obvinený L. Q. namietal, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) tým, že sa nemohol spoločne s obhajcom zúčastniť úkonu pred podaním obžaloby, a to oboznámiť sa s výsledkami vyšetrovania, nakoľko obhajca nebol včas vyrozumený o tomto úkone a úkon sa vykonal bez prítomnosti obhajcu. Výtkol zároveň odvolaciemu súdu, že hoci obvinený na túto skutočnosť poukázal, už v písomných dôvodoch odvolania, odvolací súd tejto námietke nevenoval pozornosť ani v písomných dôvodoch svojho uznesenia.

K tomuto dovolaciemu dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preštudovaní spisového materiálu, zistil nasledovné: Ako vyplýva zo Záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu založenom na č.l. 228 a 229, preštudovanie vyšetrovacieho spisu sa uskutočnilo dňa 8. apríla 2011 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Dunajskej Strede so záznamom (u každého jednotlivu), že obvinený L. Q. a obhajca JUDr. Vladimír Lamačka, nebol prítomný, každý vyrozumený písomne, a lehota, v prípade skrátenia lehoty troch dní, nebola skrátená. K uvedenému záznamu sú pripojené doručky o prevzatí vyrozumenia o možnosti preštudovať spis, s podpisom a dátumom 1. marca 2011 tak obvineným L. Q. v mieste bydliska Q., ako i advokátom JUDr. Vladimírom Lamačkom v sídle Advokátskej kancelárie, Hlavné nám.č.7, Nové Zámky.

Hore uvedené teda vylučuje tvrdenie obhajoby, že obhajca nebol riadne a včas upovedomený o možnosti preštudovať vyšetrovací spis. Obžaloba bola podaná na obvineného L. Q. prokurátorom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda až 19. apríla 2011.

Je pravdou, že odvolací krajský súd v písomnom odôvodnení napadnutého uznesenia nevenoval tomuto vytýkanému odvolaciemu dôvodu pozornosť, avšak samotná absencia písomného odôvodnenia nemá vplyv na tvrdenie, že malo byť výraznou mierou porušené právo obvineného Q. na obhajobu tým, že nebol, spoločne so svojím obhajcom, včas oboznámený s výsledkami vyšetrovania. Zároveň, ak tým nie

je naplnený odvolací, ale ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Zásadným porušením práva na obhajobu sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe (§ 37 Tr. por.). V prípade, ak obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, potom je splnená táto podmienka dovolania spravidla vtedy, ak orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Obvinený mal počas celého konania dostatočný priestor na vyjadrenie sa ku všetkým skutočnostiam, pričom zo spisu nebolo preukázané, že by mu bolo bránené, resp. odopreté vykonávať svoje práva.

Nakolko obvineného zastupoval obhajca, ktorý taktiež využil právo vyjadriť sa k predmetu konania a dostatočným spôsobom obhajoval svojho klienta, argumentácia obvineného o zásadnom porušení práva na obhajobu je nedôvodná.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku odôvodnil obvinený tým, že konajúci prvostupňový súd nenáležite vykonal dokazovanie, resp. na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne aj k nesprávnomu právnomu posúdeniu subjektívnej i objektívnej stránky stíhaného prečinu na strane obvineného, čo odvolací súd svojim výrokom, vrátane jeho odôvodnenia, len posilnil. Označenie dôkazov v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa nepovažuje obhajoba za korektné, keďže v ňom absentujú tvrdenia svedkov, ktoré svedčia v prospech obvineného a naopak, sú v ňom uvedené takmer výlučne iba tvrdenia v neprospech obvineného. Súd má pritom skúmať a vyhodnocovať dôkazy ako v prospech, tak aj v neprospech obvineného, čo sa v danom prípade, podľa názoru obhajoby, nestalo. Hoci v prípravnom konaní bolo navrhnuté doplniť znalecké dokazovanie v odbore cestnej dopravy, návrhu na doplnenie dokazovania nebolo vyhovené, čím vzhľadom na stav znaleckého dokazovania v momente vykonávania oboznámenia sa s výsledkami vyšetrovania, bolo zmarené právo obvineného na obhajobu.

Rozsudku súdu prvého stupňa sa ďalej vytýka, že v písomnom odôvodnení absentuje nielen označenie kľúčových skutočností svedčiacich v prospech obvineného, ale najmä odôvodnenie, ako sa súd vysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v prospech obvineného, čo činí rozsudok nepreskúmateľným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, konštatuje, že v dovolaní obvinený v podstate poukazuje na výsledky a obsah dokazovania, na jednotlivé vykonané dôkazné prostriedky a obsah dôkazov, pričom polemizuje so závermi súdov, ktoré ho uznali vinným za spáchaný trestný čin. Dôvody, ktoré uvádza obvinený v podanom dovolaní sú zhodné s jeho odvolacími dôvodmi a najvyšší súd jednoznačne konštatuje, že týmito dôvodmi sa zaoberal, okrem okresného súdu, aj odvolací krajský súd, a preto v podrobnostiach na ne len poukazuje.

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že v kritický deň obvinený jazdil na traktore, ku ktorému bol pripojený prívies, ktorý nezodpovedal podmienkam prevádzky na cestných komunikáciách. Prívies nebol vybavený smerovými, ani brzdoými svetlami a ani evidenčným číslom. Obvinený sa tesne pred odbočovaním doľava nepresvedčil, či už nie je predchádzaný iným účastníkom cestnej premávky. S odbočovacím manévrom vľavo začal obvinený v čase, keď bol predchádzaný motocyklistom, v dôsledku čoho došlo k zrážke oboch vozidiel, pri ktorej motocykel vrazil do ľavého zadného kolesa traktora. Následkom tejto dopravnej nehody utrpel motocyklista zranenia, ktorým v ten istý deň v nemocnici podľahol.

Najvyšší súd sa pri svojom rozhodnutí plne stotožnil s názorom tak okresného, ako i krajského, súdu uvedeného v písomnom vyhotovení oboch rozhodnutí. K námietke obvineného že z odôvodnení rozhodnutí nevyplýva, akými úvahami sa súdy spravovali pri hodnotení všetkých dôkazov, je nutné uviesť, že odvolací Krajský súd v Trnave, prevzal závery okresného súdu, ktoré sú vyčerpávajúce. Dovolací Najvyšší súd Slovenskej republiky len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v

opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané.

Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania a okresný, resp. krajský súd, pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami ako aj, že by vykonali relevantné dôkazy nezákonným spôsobom.

Napokon, obvineným napádaný skutkový stav veci tak, ako ho zistili a ustálili súdy nižšej inštancie, namietané spoluzavinenie motocyklistu a proklamovaná primárna zodpovednosť motocyklistu, sú dôvody stojace mimo zákonný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Z obsahu dovolania totiž vyplýva, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov prvého a druhého stupňa. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, § 377 Tr. por., je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie je určené na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať a korigovať len súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení §

371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolací dôvod ani podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nie je daný.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. Q. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.